

Kancelarz
Kolegium Nauk Medycznych

Prof. dr hab. Marek Ruchala

Łódź, dnia 02.08.2023 r.

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kaszuba
Oddział Dermatologii, Dermatologii Dziecięcej
i Onkologicznej Szpitala im Władysława Biegańskiego
ul. Kniaziewicza 1/5, 91-347 Łódź

Ocena

Rozprawy na stopień doktora nauk medycznych

mgr Katarzyny Wróblewskiej-Kończalik

pt. „ Wpływ sposobu odżywiania na łysienie u dorosłych kobiet i mężczyzn”

O ile z punktu widzenia biologii owłosienie nie pełni obecnie żadnej istotnej roli to jego znaczenie psychologiczne jest bardzo duże. Skóra człowieka, a także włosy stanowią swoisty łącznik pomiędzy światem zewnętrznym a organizmem człowieka i mają ogromne znaczenie w komunikacji na wielu poziomach a ich zdrowy wygląd wpływa na to jak jesteśmy odbierani przez otoczenie. Włosy są ważnym elementem naszego wizerunku a więc tożsamości.

Utrata włosów to powszechny problem, który może wynikać zarówno z choroby, jak i z naturalnych procesów związanych ze starzeniem organizmu. Osoby z łysieniem doświadczają niższej samooceny, źle oceniają jakość swojego życia i postrzegają swoje ciało jako mniej atrakcyjne. Częściej na skutek stygmatyzacji rozwija się u nich depresja i zaburzenia lękowe a pacjenci odczuwają skutki zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym.

Przyczyną utraty włosów mogą być choroby somatyczne organizmu i skóry o różnym podłożu, stresy i choroby psychogenne, uwarunkowania genetyczne, zaburzenia hormonalne, czynniki fizyczne (np. oparzenia, uszkodzenia

mechaniczne), skutki uboczne stosowanych ogólnie leków w tym chemioterapii nowotworów.

W łysieniu plackowatym, które może wystąpić w każdym wieku ale bardzo często rozpoczyna się w dzieciństwie wśród możliwych przyczyn wymienia się procesy autoimmunologiczne, czynniki naczyniowe, hormonalne, genetyczne, niedobory żelaza, czynniki psychogenne i zaburzenia w zakresie układu nerwowego.

Uważa się obecnie, iż wśród niewyjaśnionych przyczyn utraty włosów należy rozważać czynniki środowiskowe związane z nawykami żywieniowymi i stylem życia. Z tego więc względu właściwe i uzasadnione było podjęcie się przez Doktorantkę oceny zależności między sposobem odżywiania a występowaniem łysienia telogenowego, androgenowego, lub plackowatego u dorosłych kobiet i mężczyzn.

Realizacja tego ambitnego tematu pracy została przedstawiona w rozprawie obejmującej 128 stron maszynopisu, 11 rycin, 20 tabel, 11 wykresów oraz 3 załączniki.

Układ rozprawy jest klasyczny i obejmuje takie rozdziały jak: wstęp, cel pracy, materiał i metody, analizę statystyczną, wyniki, dyskusja, wnioski, streszczenie w języku polskim i angielskim, piśmiennictwo, spis rycin, wykresów i tabel oraz załączniki.

W obszernym wstępie Autorka omówiła szczegółowo morfologię i embriologię włosów, cykl włosowy, mechanizm fizjologicznej utraty włosów oraz łysienia niebliznowaciejące i bliznowaciejące. W dalszej części wstępu przedstawiła czynniki wpływające na łysienie ze szczególnym uwzględnieniem czynników żywieniowych takich jak: pierwiastki śladowe, witaminy, aminokwasy i białka, tłuszcze, nasycone i nienasycone kwasy tłuszczowe, oraz węglowodany.

Analiza tego rozdziału wskazuje na doskonałe przygotowanie teoretyczne Autorki. Podobny wniosek wypływa z analizy liczącego 164 pozycje

piśmiennictwa. Jest to literatura polska i anglojęzyczna bardzo dobrze dobrana obejmująca głównie pozycje z ostatnich lat, podporządkowana zasadniczemu celowi pracy.

Cel pracy bardzo dobrze określa powód podjęcia badań. Autorka postanowiła ocenić:

1. Związek między zwyczajami żywieniowymi oraz stylem życia na podstawie analizy odpowiedzi udzielonych w kwestionariuszu KomPAN
2. Związek między stężeniami we krwi wybranych parametrów biochemicznych, szczególnie witaminy D3, ferrytyny, dehydroepiandrosteronu, trójglicerydów, TSH, przeciwciał anty tGT a występowaniem łysienia.
3. Związek stanu odżywienia określanego na podstawie parametrów antropometrycznych i biochemicznych a łysieniem.
4. Związek nietolerancji glutenu z występowaniem łysienia
5. Związek wieku z pojawieniem się cech łysienia.
6. Świadomość respondentów na temat wpływu stylu życia na ryzyko występowania łysienia

Badania przeprowadzono na grupie 37 pacjentów z objawami łysienia typu telogenowego androgenowego lub plackowatego. Grupę kontrolną stanowiło 13 osób bez objawów łysienia. Badanie zostało podjęte po uzyskaniu zgody Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie im. Karola Marcinkowskiego.

Do oceny rodzaju łysienia wykorzystano dane z wywiadu, wyniki testu pociągania oraz badanie trichoskopowe z użyciem urządzenia FotoFinder®Dermoscope II produkcji niemieckiej. Pobrane próbki krwi poddano analizie biochemicznej uwzględniając parametry biochemiczne zawarte w celu pracy.

W ocenie stanu odżywienia badanych posługiwano się oceną wskaźnika masy ciała (BMI) a ocenę stylu życia i zwyczajów żywieniowych przeprowadzono na podstawie 4 częściowego „Kwestionariusza do badania poglądów i zwyczajów żywieniowych dla osób w wieku od 16. do 76. roku życia”

Po ustaleniu modelu teoretycznego relacji między zmiennymi przeprowadzono analizę statystyczną otrzymanych wyników badań przy użyciu programu Statistica 13 firmy TIBCO oraz PQStat Software.

Zastosowane w pracy metody badawcze są precyzyjne a użyte metody analizy statystycznej nie budzą moich zastrzeżeń.

Wyniki badań zostały zilustrowano profesjonalnymi rycinami i tabelami i wykresami przedstawiającymi wyniki przeprowadzonych badań, co bardzo podnosi wartość pracy.

Uzyskane wyniki badań z poszczególnych problemów badawczych zostały wnikliwie i obszernie przedyskutowane. Doktorantka dokonała oceny i próby interpretacji otrzymanych wyników w konfrontacji z wynikami badań opublikowanymi przez innych autorów.

Z przeprowadzonych badań wynika, że istnieje związek czynników środowiskowych związanych z dietą i stylem życia a występowaniem łysienia, a zwyczaje żywieniowe osób z objawami łysienia nie mają cech diety prozdrowotnej. Autorka zaobserwowała możliwy związek zaburzeń gospodarki lipidowej i obniżonego stężenia witaminy D3 na wystąpienie łysienia.

Na podstawie przeprowadzonych badań wydaje się, że prozdrowotny styl życia, a w szczególności prawidłowe zachowania żywieniowe stanowią istotny modyfikowalny czynnik obniżający ryzyko wystąpienia łysienia. Doktorantka uważa, iż istnieje potrzeba wdrożenia edukacji zmierzającej do uświadomienia znaczenia prozdrowotnych zachowań żywieniowych w rozwoju łysienia.

Wnioski wyciągnięte przez Autorkę zostały prawidłowo sformułowane i odpowiadają założonemu celowi pracy.

Należy podkreślić, że wyniki uzyskane przez Doktorantkę stanowią cenny wkład w badania nad wpływem sposobu odżywiania na występowanie łysienia u osób dorosłych i znacznie wzbogacają naszą wiedzę na ten temat.

Podsumowując praca wywiera korzystne wrażenie zarówno pod względem merytorycznym jak i edytorskim. Uzyskane wyniki mają cenne wartości praktyczne. Sposób przeprowadzenia badań, rzeczowa dyskusja i przedstawione wnioski świadczą o dojrzałości fachowej Autorki oraz możliwościach samodzielnego prowadzenia badań.

W związku z powyższym mam zaszczyt przedłożyć Panu Kanclerzowi i Wysokiej Kapitulie Kolegium Nauk Medycznych UM im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu wniosek o przyjęcie rozprawy mgr Katarzyny Wrólewskiej-Kończalik za odpowiadającą wymogom prac doktorskich i dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med.
ANDRZEJ KASZUBA
specjalista dermatolog wenerolog
5766116

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kaszuba